

BeleidsVisie

In 2014 voorwaarden groei verbeteren

2013 is een moeilijk en politiek onrustig jaar geweest met veel onzekerheden. Dat moeten we niet nog een jaar willen. De voortekenen van lichte economische groei zijn zichtbaar. Daarom moet in 2014 de politiek stabiel worden zodat het mkb-metaal, samen met de overheid, kan werken aan het verbeteren van de voorwaarden voor groei.

Belangrijk thema in 2013 was bedrijfsfinanciering. Er is veel over gesproken, maar een echte oplossing is er nog steeds niet. Er is een aantal goede initiatieven dat de kapitaalverstrekking aan het mkb makkelijker maakt, zoals Qredits. Maar als de economie volgend jaar echt groeit en door de aantrekkende productie de vraag naar kredieten explosief stijgt, zal echt blijken of banken aan deze vraag kunnen én willen voldoen.

Voor het mkb-metaal vraagt CE-markering op dit moment alle aandacht. Op basis van Europese regelgeving moeten alle constructiebedrijven vanaf 1 juli 2014 de materialen voor de constructie leveren met CE-markering. Ondanks dat de invoeringsdatum snel nadert, is er nog steeds onduidelijkheid over delen van de regel-

geving. Vooral voor bedrijven die zijdelings met deze regelgeving te maken hebben, is er veel niet helder. Voor hen zijn er vereenvoudigde procedures, maar niemand weet of en wanneer deze gelden. Dit is voor veel mkb-bedrijven een drama omdat ze niet weten waar ze aan toe zijn en daarvoor onbedoeld risico's lopen of zekerheidshalve aan zwaardere eisen moeten voldoen dan nodig. Regels zijn toch al niet het lievelingsonderwerp van ondernemers, maar helemaal niet op deze manier!

Vooruitkijkend naar 2014 dan zie ik door mijn oogharen een steeds mooier beeld van de Nederlandse maakindustrie ontstaan. De afgelopen jaren is duidelijk geworden dat een evenwichtige economie van een land niet zonder maakindustrie kan. Ik zie dit besef toenemen en dat betekent dat 2014 hét jaar van de maakindustrie kan worden. Er mag weer over gesproken worden en, zoals een ambtenaar laatst tegen mij vertelde, het woord industriebeleid mag weer op je visitekaartje staan zonder dat er meesmuilend naar je wordt gekeken. Dat geeft hoop voor het verder verbeteren van de groeivoorwaarden in 2014. In

deze BeleidsVisie leest u hoe deze voorwaarden voor groei kunnen worden verbeterd.

Jos Kleiboer

Directeur Beleid
Koninklijke Metaalunie

In deze editie

Bedenkijd ontslag vertraagt

Dieptepunt kredietcrisis ligt nog voor ons

Heldere CE-markering harde eis

Duale Bouwbesluittoets moet blijven

Diploma 'Metaalbewerker' nietszeggend

MIT-regeling ook voor verborgen innovatie

Echte kennis over mkb ontbreekt bij overheid

EPK moet economisch waardevol zijn

koninklijke
metaalunie

Bedenktijd bij ontslag met wederzijds goedvinden:

Betuttelend, vertraagt en chanteert

Het juridisch monstrum waarbij de werknemer 14 dagen bedenktijd krijgt na overeenstemming over beëindiging van het dienstverband moet uit het wetsvoorstel voor het nieuwe ontslagrecht worden geschrapt. De werknemer krijgt bedenktijd op bedenktijd. Dit is paternalistisch en niet van deze tijd.

Het kabinet heeft onlangs het nieuwe wetsvoorstel Werk & Zekerheid over het nieuwe ontslagstelsel ingediend. Bij een wederzijds goedvinden moet de werkgever volgens het kabinet de nodige zorgvuldigheid in acht te nemen. Deze conclusie deelt Metaalunie van harte. Daarnaast vindt het kabinet de volgende aanvullende eis wenselijk: de werknemer krijgt de mogelijkheid zijn schriftelijke (onvoorwaardelijke) instemming met ontslag binnen 14 dagen te herroepen zonder opgaaf van redenen! Dit is eigenlijk een bedenktijd op bedenktijd, immers: de afhandeling rondom de beëindigingsovereenkomst moet al zorgvuldig gebeuren.

Het kabinet zegt met de 14 dagen bedenktijd aan te sluiten op de geldende regels voor bedenktijd bij koop op afstand bij consumentenkoop. Een slechte vergelijking!. Volgens het kabinet wordt

hiermee voorkomen dat partijen in een juridische procedure verzeild raken om een mogelijk overhaast, onder druk of in emotionele toestand tot stand gekomen beëindiging, ongedaan te maken. Dit snijdt geen hout, omdat de beëindigingsovereenkomst al aan zorgvuldig door de Hoge Raad geformuleerde eisen moet voldoen. Het is paternalistische betutteling door het kabinet omdat de moderne werknemer echt wel weet waar hij bij een beëindigingsovereenkomst voor tekent. In de praktijk worden er duizenden van deze beëindigingsovereenkomsten gemaakt zonder dat daarmee enige problemen ontstaan. Bijna geen afgesproken wederzijds goedvinden wordt achteraf door de werknemer herroepen. Nu krijgt de werknemer een juridisch handvat om de werkgever lang in het ongewisse te laten en de werkgever op een oneigenlijke wijze onder druk te zetten. Het zet de deur naar arbeidsrechtelijke chantage wijd open!

Metaalunie vindt het volkomen correct dat werkgever en werknemer op een zorgvuldige wijze tot een beëindigingsovereenkomst/wederzijds goedvinden kunnen komen. Wij vinden het onjuist dat de werknemer zonder opgaaf van reden hier nog een keer op mag terugkomen. Inachtneming van alle eisen die de wet en de rechters onderschrijven, is voldoende waarborg voor zorgvuldigheid. Dan weten werkgevers tenminste waar zij aan toe zijn.

Jan Alfons Vaas,
Beleidssecretaris Sociale Zaken
vaas@metaalunie.nl

Rob van der Werff
Bedrijfseconomisch adviseur
werff@metaalunie.nl

Als bedrijven willen profiteren van economische groei, moet er geïnvesteerd worden in nieuwe innovatieve ontwikkelingen, in marktverkenningen, in personeel en ook in machines. Daar is geld voor nodig en voor een deel zijn bedrijven daarbij nog steeds afhankelijk van banken.

Uiteraard zijn er naast bankleningen alternatieve financieringsbronnen. Echter veel van deze financieringsbronnen zijn voor het gemiddelde mkb-bedrijf helemaal geen alternatief. Participatiemaatschappijen en obligatieleningen zijn alleen voor grotere bedrijven of dat enkele 'pareltje' een optie. Crowdfunding is hot maar zal voor een bedrijf dat geen herkenbare eindproducten verkoopt door de 'crowd' niet worden herkend. Wat overblijft zijn de bekende financieringsinstrumenten als leasing, factoring en het spaargeld van 'Fools, Friends and Family'.

Het klinkt tegenstrijdig maar de voorzichtig positieve geluiden over onze economie maken dat de kredietcrisis veel mkb-bedrijven in de komende jaren nog veel harder zal tref-

Gebrekkige kredietverlening blokkeert groei mkb-metaal

Dieptepunt kredietcrisis komt nog

fen. De afname van de vraag naar krediet op dit moment wordt nu niet alleen veroorzaakt door het stringente beleid van de banken, maar ook door de lagere vraag naar krediet. De investeringsbereidheid en dus de vraag naar nieuw geld is nu laag. Op het moment dat de bedrijven in Nederland meer orders krijgen, zullen zij grotere voorraden aanhouden, meer werk onderhanden hebben en zal het debiteurensaldo toenemen. Dit zal de vraag naar kredieten explosief doen stijgen terwijl de banken niet in staat zijn aan deze vraag te voldoen.

Metaalunie juicht daarom de verruiming van de kredietlimiet van Qredits tot € 150.000

toe. Dit geldt ook voor de positieve houding van de minister van Financiën ten aanzien van de oprichting van Kredietunies en het door de Europese Investeringsbank beschikbaar gestelde bedrag van € 350 miljoen voor kredieten aan het mkb. Al deze initiatieven zullen op termijn niet voldoende zijn om de vraag naar extra krediet op te vangen. Als we willen voorkomen dat een economische opleving aan de neus van veel mkb-bedrijven voorbij gaat, zullen er meer en grotere maatregelen nodig zijn. Dit kan alleen als de banken weer gezond zijn. De enige manier om dat te bewerkstelligen, is door de banken te verplichten meer eigen vermogen te laten aantrekken.

CE-markering stalen en aluminium constructiedelen:

Glasheldere regelgeving met spoed regelen!

Vanaf 1 juli 2014 begaan de constructiebedrijven in Europa een economisch delict als zij de materialen voor de constructie leveren zonder CE-markering. Dit feit is al enige tijd bekend, maar toch bestaan er een half jaar voor invoering nog een aantal cruciale vraagtekens en tegenstrijdigheden in de regelgeving. Metaalunie wil dat de onduidelijkheid zo snel mogelijk wordt weggenomen zodat de ondernemer precies weet waar hij aan toe is.

Constructiebedrijven moeten CE-markeren volgens een geharmoniseerde Europese Norm EN1090-1. Zij moeten een procescontrole systeem opzetten en laten certificeren en zij moeten aantoonbaar het lasproces goed beheersen. Dat klinkt helder, maar waarom is dit dan een hoofdpijndossier voor het mkb-metaal? Dat zit zo: de EN1090 norm is aangewezen onder de EU-Bouwproducten Verordening. Dit was een richtlijn maar heeft door de status van verordening rechtstreekse werking gekregen in de EU-landen. Nadere bestudering van de tekst van de verordening leert dat het mogelijk biedt om vereenvoudigde procedures te gebruiken. Onder andere als een bedrijf producten niet seriematig of met een seriematig proces vervaardigt. Nu is dat altijd een kwestie van interpretatie. Als je maar af en toe een constructie(deel) voor een aannemer maakt, naast je andere

producten zoals bijvoorbeeld aanhangwagens, mag je volgens de verordening met Specifieke Technische Documentatie aantonen dat je aan de EN1090 voldoet in plaats van de voorgeschreven methoden.

Handig zou je zeggen, want er zijn wel 2000 Metaalunieleden waar dit op van toepassing zou kunnen zijn. Maar nu de praktijk. De EU-norm, een onderliggend document ten opzichte van de verordening, schuift de uitzonderingspositie voor niet seriematige proces/productie aan de kant. Weg wettelijke mogelijkheid. Dit kan echt niet vindt Metaalunie!

Als de norm deze mogelijkheid niet zou 'wegpoetsen' is er nog het probleem dat de exacte omschrijving en interpretatie van niet seriematig proces/

productie ontbreekt. De Verordening schrijft daarover dat de EU-commissie nog een uitleg moet geven. Hetzelfde gaat een beetje op voor de Specifieke Technische Documentatie. Hoe een bedrijf die mogelijkheid moet invullen is ook nog niet expliciet gemaakt.

Metaalunie wil dat de overheid op een zo kort mogelijke termijn helderheid verschaft. Lukt dit niet voor 1 mei 2014 dan wil Metaalunie dat handhaven bij bedrijven die dit mogelijk aangaat opgeschort wordt. De CE-markering op zichzelf is al complex genoeg, helderheid is dus een absolute eis!

Peter van der Mars
Beleidssecretaris Branches
mars@metaalunie.nl

Gooi geen oude schoenen weg voordat je nieuwe hebt

Voor het bouwen heb je nu in de meeste gevallen een vergunning nodig. Minister Blok wil van 2015 tot 2018 een **duaal stelsel** invoeren. Hierbij kan de opdrachtgever kiezen tussen de oude **publieke vergunning of borging** via private weg dat aan de **Bouwbesluit**eisen wordt voldaan. Metaalunie is blij dat de minister deze **keuzevrijheid** laat aan de opdrachtgever. En wil dat voorlopig graag zo houden. Zeker omdat de private weg nog alles behalve uitgekristalliseerd is.

Onduidelijk bij de private weg is nu wat de private eisen zijn aan bouwers. Worden dit certificaateisen of andere type eisen en zijn deze eisen proportioneel? Als de eisen voor relatieve simpele bouwwerken (zijnde de bulk van alle bouwwerken in Nederland) met dezelfde zware eisen te maken krijgen als de eisen voor de ingewikkelde bouwwerken (zoals ziekenhuizen, flats hoger dan 70 meter, e.d.) dan is deze privatiseringsslag geen verbetering maar een verslechtering. De eisen worden dan disproportioneel zwaar en de bouwkosten daardoor onnodig hoog. Terecht dan ook dat minister Blok inzet op proportionele eisen, dat wil zeggen lichtere eisen bij een simpel bouwwerk en zwaardere eisen bij een ingewikkeld bouwwerk. Hierbij staat voorop dat in alle gevallen de bouwkwaliteit goed moet zijn.

Ook is er nog een flinke politieke discussie over de rechtspositie van de eigenaar, vooral na oplevering geconstateerde bouwfouten. Deze positie wordt nu als (te) zwak ervaren en dient volgens de politiek verbeterd te worden. Verder is onzeker of de gemeenten (substantieel) de bouwleges gaan afschaffen voor 'bouwaanvragen' waar de

private weg bewandeld wordt. Anders moet er mogelijk straks twee keer voor 'adviseurs' betaald worden.

Daarnaast is nog volstrekt onduidelijk wat de marktgevolgen van de privatisering voor de onderaannemers en toeleveranciers zal zijn. Ook deze onderaannemers en toeleveranciers moeten - ondanks goede kwaliteit - natuurlijk niet van de markt gedrukt worden door teveel macht van een beperkt aantal spelers in het 'private stelsel'.

Een overgangsperiode van drie jaar is zeer gewenst. Metaalunie is dan ook volstrekt tegen het verzoek van gemeenten om de overstap van publiek naar privaat in één keer te doen. Laat het private alternatief zich eerst maar eens bewijzen. Ervaringen met private instrumenten voor één type gebouw zijn niet automatisch te gebruiken voor alle andere gebouwen. Er liggen zeker grote winstkansen voor de privatisering van de Bouwbesluittoets, mits deze goed en proportioneel wordt ingevoerd. Ook hier geldt 'gooi geen oude schoenen weg voordat je nieuwe hebt'!

Mkb-metaal vraagt om herkenbare kwalificatie

Diploma 'Metaalbewerker' zegt niet genoeg

Een van de grote vragen rond de kwalificatiestructuur is of we niet te ver zijn doorgeschoten met de veralgemenisering van de opleidingen. Vanuit de schoolwereld en met name vanuit het ministerie OCW zijn de afgelopen jaren nadrukkelijk geluiden gehoord over basisvaardigheden, meer aandacht voor rekenen en taal, minder opleidingen, sluiten van kleine opleidingen, etc. Het lijkt er sterk op dat uitvoerbaarheid boven herkenbaarheid gaat. Voor het mkb-metaal is de kwalificatie 'metaalbewerker' niet genoeg vindt Koninklijke Metaalunie. Voor een ondernemer moet duidelijk zijn welke kwalificaties een metaalbewerker heeft.

Maak het maar zo algemeen mogelijk, zo lijkt het nu. Ofwel: 'doe maar één opleiding 'Metaalbewerker niveau 2' en we hebben alle onderliggende beroepen van verspaners, constructiewerkers, plaatwerkers, lassers en monteurs hiermee gedefinieerd.' Op je diploma staat dan 'metaalbewerker'!

Een beetje vergelijkbaar met de kwalificatie 'arts' als aanduiding voor alle soorten en specialisten in de medische wereld. Toch is het handig te weten of de 'arts' ook echt neuroloog is voordat je toestemming geeft tot een hersenoperatie. De werkelijkheid moet herkenbaar zijn in de kwalificatie en het veranderen van de structuur van diplomeren betekent niet dat de werkelijkheid verandert.

In de afgelopen jaren zijn steeds formats bedacht voor de kwalificatiestructuur en is geëxperimenteerd met beschrijvingen en aanduidingen. Het resultaat is een onherkenbaar hybride soort kwalificatiestructuur waar je geen herkenbare opleiding of diploma meer in vindt. Het doel is nadrukkelijk voorbijgeschooten, het middel erger dan de kwaal. De kwalificatiestructuur is een opleidingsstructuur die leidt tot erkende diploma's en daartoe in het centraal register erkende opleidingen (CREBO) wordt vastgelegd. Erkenning

is belangrijk voor bekostiging. Erkenning is niet hetzelfde als herkenning. Hiervan is pas sprake als zowel de leerling als zijn of haar ouders, het bedrijf en ook de school duidelijkheid heeft verkregen over de kwalificatie en het civiel effect daarvan.

Metaalunie wil dat erkenning en herkenning de basis vormen voor de inrichting en het onderhoud van de kwalificatiestructuur. Voor de metaal, maar eigenlijk voor het hele technische domein. De nieuwe structuur binnen de stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) biedt hiertoe een nadrukkelijke herkansing. Gebruik dit moment om deze taak te herdefiniëren en om te komen tot een vernieuwde kwalificatiestructuur met opleidingen die (op)leiden tot een diploma met een herkenbare titel. Zorg jaarlijks voor onderhoud, pas steeds de nieuwste ontwikkelingen toe en blijf bij met de innovaties in het bedrijfsleven.

MIT-regeling moet 'verborgen' mkb-innovatie zichtbaar maken

Het mkb-metaal is in hoge mate innovatief. Voor klanten worden problemen op innovatieve wijze opgelost waarbij het mkb-bedrijf veel meer doet dan alleen een opdracht uitvoeren. Het leidt tot hoogstaande productverbeteringen en ontwikkelingen. Toch zit daar een dikke maar aan. Mkb-bedrijven beseffen vaak niet dat die 'klantontzorging' in wezen iets hoogs innovatiefs inhoudt dat vaker gebruikt kan worden. Aan Metaalunie en overheid de taak dit soort innovaties zichtbaar te maken. Het betekent wel dat de huidige MIT-regeling niet voldoende is om al die innovaties te bedienen.

De MIT-regeling is bedoeld om innovatie te stimuleren en te creëren. Daarom moet de regeling ook van toepassing zijn op de vaak onzichtbare innovaties. Want als het mkb haar eigen innovatie niet herkent komt ze ook nooit zover om dat in een

subsidietraject verder uit te diepen.

Er moeten voldoende financiële middelen zijn op het moment dat die innovaties loskomen. Metaalunie wil samen met de overheid kijken hoe ze de onzichtbare innovaties bij het mkb zichtbaar kan maken. Met een bijpassende subsidieregeling.

Laten we dan ook gelijk kijken naar de criteria van de huidige MIT-regeling. Nu worden aanvragen afgewezen die wel degelijk als innovatie gehonoreerd moeten worden. Andere, generieke, regelingen zijn inmiddels zo ver afgebouwd dat ze niet meer vol-
doen.

Jos van de Werken,
Beleidssecretaris Arbo en Techniek,
werken@metaalunie.nl

Echte mkb-kennis ontbreekt te vaak bij overheid

Het is prima dat de overheid goed nadenkt over hoe het mkb het beste ondersteund kan worden bij hun internationalisering. Maar dat op zich blijkt geen garantie dat beleid, dienstverlening en instrumenten goed inhaken op de specifieke behoeftes van het mkb.

Stap één is het kunnen doorgronden wat een mkb'er eigenlijk is. Wat beweegt hem, hoe gaat hij om met kansen, risico's, financiële- en capaciteitsbeperkingen. Welke visie heeft hij over het bedrijf en over zijn kansen in het buitenland. En welke ondersteuning heeft hij hierbij nodig. Met deze kennis op zak wordt het een stuk eenvoudiger om goed internationaal beleid voor het mkb te formuleren.

De aankomende ambassadeursconferentie in 2014 is een uitgelezen kans om de ambassadeurs kennis te laten maken met het mkb. Want zo voorkom je bezuinigingen op de verkeerde zaken (zoals die op handelsposten) en help je heel gericht het mkb op weg. En... wie kennis wil maken met het mkb neemt contact op met Metaalunie.

Paul Verlinden
Beleidssecretaris Internationaal Ondernemen
verlinden@metaalunie.nl

Alleen invoeren als ondernemer economisch voordeel ziet

Energie Prestatie Keuring

Koninklijke Metaalunie is van mening dat een Energie Prestatie Keuring (EPK) alleen ingevoerd moet worden als de energie besparende ondernemers het als economisch waardevol beschouwen. Daarnaast moet de EPK aantoonbaar onafhankelijk worden uitgevoerd, van hoge kwaliteit zijn, uitvoering van de keuring op vrijwillige basis geschieden en de overheid de uitkomsten respecteren.

In een pilot moet bekeken worden of een EPK een effectief hulpmiddel voor ondernemers is bij het zoeken naar en implementeren van energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van vijf jaar of minder (conform de Wet milieubeheer).

Metaalunie heeft veel ervaring met succesvolle energiebesparende projecten bij haar leden en stelt haar kennis en kunde graag beschikbaar voor de pilot. Maar dat doet zij niet onvoorwaardelijk!

Na de pilot volgt een evaluatie. Belangrijk criterium daarbij is, of de pilot positief wordt ervaren door ondernemers. De kans hierop neemt toe als de EPK bijdraagt aan economische groei. Die economisch toegevoegde waarde kan technisch zijn (bedrijfszekerheid), organisatorisch (vereenvoudiging van managementsystemen) of commercieel. Zonder toegevoegde waarde wil een ondernemer begrijpelijkerwijs niet voor een EPK betalen. Omzetverhoging bij de adviseurs of (nog erger) de 'verdienende ondernemers' leidt in ieder geval niet tot de beoogde economische groei. De EPK moet ook aantoonbaar onafhankelijk worden uitgevoerd.

**koninklijke
metaalunie**

**De ondernemersorganisatie
voor het midden- en kleinbedrijf
in de metaal**

Postbus 2600
3430 GA Nieuwegein
Einsteinbaan 1
3439 NJ Nieuwegein

info@metaalunie.nl
www.metaalunie.nl
Telefoon 030 - 605 33 44
Fax 030 - 605 31 22

Gerard Wyfker

Beleidssecretaris Milieu en Energie
wyfker@metaalunie.nl